آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 чоп мешавад

Номҳои пешинаи рӯзнома «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (соли 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991)

Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

11 марти соли 2026
Чоршанбе
№ 20 (15239)

e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozi@list.ru

МАСЪАЛАҲОИ АФЗАЛИЯТНОКИ РУШДИ ВИЛОЯТИ ҚАШҚАДАРЁ БАРРАСӢ ШУДАНД

Президент Шавкат Мирзиёев бахшида ба натиҷадории ислоҳот дар вилояти Қашқадарё ва вазифаҳои афзалиятноке, ки бояд дар оянда амалӣ гарданд, ҷамъомад гузаронд.

Таъкид гардид, ки Қашқадарё бо ҳудуди бузург, захираҳои бойи табиӣ, саноати рушдёфта ва мардуми меҳнатдӯсту соҳибкори худ дорои иқтидори бузург мебошад.

Соли гузашта дар маҳсулоти умумии минтақавӣ 6,8 фоиз, дар саноат 7,2 фоиз, дар соҳаи хидматрасонӣ 13,6 фоиз ва дар кишоварзӣ 4,3 фоиз афзоиш қайд гардид. Дар солҳои 2017–2025 ҳаҷми маҳсулоти умумии минтақавӣ ба ҳар сари аҳолӣ 3,2 баробар афзуда, ба 26,9 миллион сӯм расид. Сатҳи бекорӣ ва нодорӣ мутаносибан то 4,9 ва 6,5 фоиз коҳиш ёфт.

Зикр гардид, ки дар соли 2026 аз ҳисоби татбиқи лоиҳаҳои нав дар бахшҳои иқтисодиёт, таъмин намудани афзоиши 8,6-фоиза дар саноат ва бо ҷалби 3,5 миллиард доллар сармоя ба маблағи 727 миллион доллар содир намудани маҳсулот ба нақша гирифта шудааст. Дар натиҷа иқтисодиёти вилоят 8,2 фоиз, соҳаи хидматрасонӣ 15,9 фоиз, сохтмон 13,2 фоиз ва кишоварзӣ 5,8 фоиз афзоиш хоҳад ёфт.

Тавассути татбиқсозии 195 лоиҳаи саноатӣ ба маблағи 1,7 миллиард доллар, васеъ намудани иқтидорҳои истеҳсолӣ ва таъсиси марказҳои микросаноатӣ, зарурати таъмини суръати баланди рушди соҳаҳо таъкид карда шуд.

Дар бораи нақшаҳои татбиқи як қатор лоиҳаҳои бузурги саноатӣ дар вилоят маълумот дода шуд. Аз ҷумла, ташкили иқтидорҳои истеҳсоли матоъ, либосворӣ ва воситаҳои гигиена, техника ва таҷҳизоти кишоварзӣ, истгоҳҳои қувватдиҳӣ барои мошинҳои барқӣ, панелҳои фибросементӣ ва кошинҳои деворӣ пешбинӣ шудааст.

Ҳамчунин, таъсиси минтақаи махсуси саноатии инноватсионии Муборак, минтақаи саноатии технологияҳои сабзи Қаршӣ ва тӯли солҳои 2026–2027 дар онҳо татбиқ намудани 36 лоиҳа ба маблағи зиёда аз 1,1 миллиард доллар ва офаридани қариб 6 ҳазор ҷойи нави корӣ ба нақша гирифта шудааст.

Зарурати ихтисосонидани амиқ ва миёнаи маҳаллаҳо дар асоси равишҳои нав, инчунин коҳиш додани камбизоатӣ аз ҳисоби ҷудо намудани кредитҳои имтиёзнок ва субсид таъкид гардид. Бахусус, тавассути ҷудо намудани 820 миллиард сӯм кредит, 52,3 миллиард сӯм ссуда ва субсид, инчунин дастгирии шахсоне, ки дар маҳаллаҳо худро бо кор таъмин менамоянд, 48 ҳазор субъекти соҳибкорӣ ташкил шуда, 31 ҳазор микролоиҳа амалӣ карда мешавад.

Дар натиҷа то охири соли 2026 коҳиш додани сатҳи бекорӣ то 3,2 фоиз ва нодорӣ то 3 фоиз, ҳамзамон, ба минтақаҳои озод аз нодорӣ ва бекорӣ табдил додани ноҳияҳои Ғузор, Қамашӣ, Кӯкдала, Миришкор, Шаҳрисабз ва Яккабоғ чун мақсад муайян гардидааст.

Дар шароити имрӯза, ки нархи гӯшт дар ҷаҳон боло меравад, ҷорӣ гардидани низоми нав ҷиҳати мустаҳкам намудани чорводорӣ ва пойгоҳи хӯроки чорво, инчунин истифодаи самараноки заминҳои чарогоҳ дар вилоят зикр гардид.

Дар доираи он вазифа гузошта шуд, ки то соли 2030 дар маҷмӯъ 200 ҳазор гектар замин, аз ҷумла дар соли 2026 15 ҳазор гектар замин аз худ карда шавад ва тавассути таъминсозии онҳо бо инфрасохтор, афзунсозии ҳаҷми парвариши зироати хӯроки чорво, картошка, сабзавот, зироати лӯбиёӣ ва равғанӣ таъмин гардад.

Соли ҷорӣ баланд бардоштани ҳосилнокии ғалла то 84,8, пахта то 47,5 ва картошка то 175 сентнер ба нақша гирифта шудааст. Инчунин гуфта шуд, ки аз ҳисоби хариди 48 комбайни ғалла ва 272 сеялкаи кишти пунба, инчунин ҷорӣ намудани технологияҳои сарфакунандаи об ва агротехнологияҳои муосир барои то 20-35 фоиз зиёд намудани даромади соҳаи кишоварзӣ имконият вуҷуд дорад.

Таъкид гардид, ки таъминоти об барои Қашқадарё яке аз масъалаҳои вазнинтарин мебошад.

Бо назардошти он ки қисми асосии зироат тавассути насосҳо обёрӣ мешаванд, дар соли 2026 ҷиҳати бетонпӯш кардани 320 километр канали магистралӣ ва 3,3 ҳазор километр канали дохилӣ, дар 70,6 ҳазор гектар ҷорӣ намудани технологияҳои сарфакунандаи об, дар 27,4 ҳазор гектар анҷом додани корҳои ҳамворкунии лазерӣ ва навсозии 16 истгоҳи насосӣ вазифаҳо гузошта шуданд. Тавассути ин тадбирҳо то 800 миллион метри мукааб сарфа намудани об дар назар аст.

Гуфта шуд, ки бо мақсади беҳтар намудани таъминоти оби нӯшокӣ лоиҳаи интиқоли об аз обанбори Ҳисорак ба шаҳри Қаршӣ таҳия мегардад. Дар доираи ин лоиҳа 16 иншооти оби нӯшиданӣ ва 416 километр шабака сохта мешавад. Дар шаҳрҳои Қаршӣ ва Шаҳрисабз, ноҳияҳои Деҳқонобод ва Қамашӣ шабакаҳои канализатсия таъмир мешаванд.

Таъкид гардид, ки барои пурра ба кор даровардани иқтидори сайёҳӣ, дар дигар ноҳияҳо дар асоси таҷрибаи шаҳраки Миракӣ, ки соле 1 миллион сайёҳро ҷалб мекунад, васеъ татбиқ намудани лоиҳаҳои нав зарур аст. Лоиҳаҳои таъсиси маркази туризми кӯҳии «Майдонак» дар ноҳияи Қамашӣ, бунёди курорти байналмилалии умумимавсимии «Ғелон» дар ноҳияи Шаҳрисабз, ки метавонад дар як вақт ба 13 ҳазор сайёҳ хидмат расонад, рушди сайёҳӣ дар деҳаи Татари ноҳияи Яккабоғ ва ташкили масирҳои трекинг ва истироҳатгоҳҳои хаймагӣ дар минтақаи қуллаи Ҳазрати Султон аз ин ҷумлаанд.

Дар маҷмӯъ, соли ҷорӣ ташкили 45 меҳмонхона ва хонаҳои меҳмон, фароҳам овардани 1130 ҷойи иловагӣ муайян гардид.

Барномаҳои мушаххас оид ба беҳтар намудани роҳҳо, хонаву ҷой ва инфрасохтори муҳандисию коммуникатсионӣ дар вилоят низ муҳокима шуданд. Барои беҳтар намудани роҳҳои дохилӣ, таъминоти об, инфрасохтори обёрӣ ва шабакаҳои барқ дар 2 ноҳия ва 46 маҳалла, ки бо намуди «Ӯзбекистони Нав» обод карда мешаванд, инчунин дар 3 ноҳия ва 108 маҳаллаи мансуби тоифаи вазнин ҷудо кардани 864 миллиард сӯм маблағ муқаррар карда шуд.

Дар самти иҷтимоӣ нишондиҳандаҳо оид ба дастгирии оила ва занону духтарон, инчунин рушди низоми тандурустӣ муайян гардиданд. Аз ҷумла, таъсиси кӯдакистон ва мактабҳои нави давлатӣ ва хусусӣ, таъмини шуғли 120 ҳазор занону духтарон, ба касбу ҳунар ва соҳибкорӣ омӯзонидани 21,1 ҳазор нафар ва тавассути «Дафтари занон» ба 102 ҳазор нафар пешниҳоди кӯмак дар назар аст.

Дар ҳамкорӣ бо Олмон оид ба муҳоҷирати муназзами меҳнатӣ ва тайёрии касбӣ ташаббусҳои нав пешниҳод гардиданд. Соли 2026 барои кор ба Олмон фиристодани 3000 нафар, дар соли 2027 5000 нафар ҷавонон ва барои бозомӯзии онҳо таъсис додани Маркази таълим ва технология дар шаҳри Қаршӣ ба нақша гирифта шудааст.

Дар анҷоми ҷамъомад роҳбари давлат ба масъулон оид ба назорати қатъии иҷрои вазифаҳои муайяншуда, таъмини нишондиҳандаҳои сармоягузорӣ ва содирот, таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва баланд бардоштани сатҳи зиндагии аҳолӣ вазифаҳои мушаххас дод.

ӮзА.

ИҶРОИ СУПОРИШОТ ДАР СОҲАИ НАФТУ ГАЗ ТАҲЛИЛ КАРДА ШУД

Ба Президент Шавкат Мирзиёев дар бораи рафти иҷрои вазифаҳое, ки дар назди соҳаи нафту газ гузошта шудаанд, маълумот пешниҳод карда шуд.

Тавре маълум аст, 30 январи соли ҷорӣ оид ба баланд бардоштани самаранокии фаъолияти ҷамъияти саҳомии «Ӯзбекнефтегаз», зиёд намудани захираҳои карбогидридҳо ва рушди соҳа дар асоси технологияҳои муосир вазифаҳои афзалиятнок муайян гардида буданд. 23 феврал рафти ибтидоии иҷрои ин супоришҳо мавриди баррасӣ қарор гирифта, дастурҳои иловагӣ дода шуда буданд.

Дар тақдимот раванди татбиқи ин чораҳо бори дигар таҳлил гардид.

Ҳамчунин, ба чораҳо оид ба васеъ намудани корҳои геологӣ-иктишофӣ, ошкор намудани конҳои нави нафту газ, баланд бардоштани самаранокии чоҳҳои амалкунанда ва таъмини устувории ҳаҷми истихроҷ диққати ҷудогона дода шуд.

Маълумоти роҳбарони соҳа нишон медиҳад, ки аз аввали соли ҷорӣ корҳои иктишофии сейсмикии 3D дар масоҳати 471 километри мураббаъ анҷом дода, 11 чоҳи нав ба истифода дода шуданд, дар 20 чоҳ корҳои таъмирӣ гузаронида шуда, инчунин 5 чорабинии технологӣ амалӣ гардидааст.

Ҳамчунин, ба баланд бардоштани самаранокии амалиётӣ дар соҳа, оптимизатсияи хароҷоти корхонаҳо ва таҳкими устувории молиявии онҳо таваҷҷуҳи махсус зоҳир карда шуд.

Сарвари давлат ба масъулон супориш дод, ки таъмини иҷрои вазифаҳои гузоштешуда ва чораҳои пешбинишударо дар асоси ҳисобу китобҳои дақиқ ва интизоми қатъӣ идома диҳанд.

ӮзА.

МАСЪАЛАҲОИ ТАКМИЛ ДОДАНИ НИЗОМИ ОМОДАСОЗИИ КАДРҲОИ МУҲАНДИСӢ БАРОИ КИШОВАРЗӢ ВА ХОҶАГИИ ОБ БАРРАСӢ ГАРДИДАНД

10 март Президент Шавкат Мирзиёев бо тақдимоти пешниҳодҳо оид ба такмил додани низоми тайёр намудани кадрҳои муҳандисӣ барои соҳаҳои кишоварзӣ ва хоҷагии об шинос шуд.

Таъкид гардид, ки дар бисёр соҳаҳо илм аз ҳаёти воқеӣ то андозае дур шудааст, дар татбиқсозии баъзе лоиҳаҳои бузург дар соҳаҳои кишоварзӣ ва хоҷагии об низ ба асосноккунии илмӣ ва экспертиза таваҷҷуҳи кофӣ дода намешавад, инчунин иқтидори олим ва муҳаққиқон пурра истифода намегардад. Дар натиҷа, баъзе лоиҳаҳо самараи дилхоҳро намедиҳанд.

Ҳоло дар Донишгоҳи таҳқиқоти миллии «Донишкадаи муҳандисони ирригатсия ва механизатсиясозии соҳаи кишоварзии Тошканд», ки 7 факултет, 37 кафедра ва 38 самти таълим амал мекунад, зиёда аз 11 ҳазор донишҷӯ таҳсил мегиранд. Сатҳи таъмини шуғли хатмкунандагон 93 фоизро ташкил медиҳад. Дар донишгоҳ шумораи донишҷӯён ва профессор-устодони хориҷӣ низ пайваста меафзояд.

Ҳамзамон, бо мақсади таъмини ҳамоҳангии назария ва амалия дар тайёр кардани кадрҳои муҳандисӣ зарурати ба таври васеъ ҷорӣ намудани низоми таълими дуалӣ таъкид гардид.

Мувофиқи низоми нав, ки пешниҳод шуд, донишҷӯён 4 рӯз дар донишҳои назариявӣ мегиранд ва 2 рӯз дар корхонаҳои истеҳсолӣ таҷрибаомӯзии музднокро анҷом медиҳанд. Аз ҷумла, дар самти хоҷагии об барои сарфаи об ва ташкили самараноки обёрӣ, дар соҳаи гидротехника ва гидроэнергетика – бетон кардани каналҳо, тартиб додани смета ва иштирок дар сохтмони неругоҳҳои хурди барқи обӣ, дар самти механизатсиясозии кишоварзӣ барои омода кардани техника ва иштирок дар ҷамъоварии ҳосил имконият фароҳам мегардад.

Зикр гардид, ки қисми зиёди захираи обии мамлакат ба манбаъҳои фаромарзӣ вобаста мебошанд. Аз ин рӯ, тайёр намудани кадрҳои дипломатӣ дар соҳаи захираи об яке аз вазифаҳои муҳими стратегӣ ба ҳисоб меравад.

Пешниҳод оид ба густариши барномаи магистратураи «Дипломатияи байналмилалии об» ва зиёд намудани ҷойҳои қабул дар асоси гранти давлатӣ дар донишгоҳ ҷонибдорӣ гардид. Тавассути ин барнома омодасозии мутахассисони баландихтисос барои давлатҳои ҳамсоя дар назар аст.

Дар муаррифӣ ташаббусҳои нав оид ба тақвияти иқтидори илмиву инноватсионии донишгоҳ низ баён гардиданд. Бахусус, бо истифода аз дрон ба роҳ мондани хизматрасониҳо ҷиҳати мониторинги майдонҳои кишт, пешгӯии ҳосилнокӣ, мубориза бо ҳашароти зараррасон, инчунин, дар асоси маълумоти мониторинги кайҳонӣ таҳияи тавсияҳои илмӣ ба нақша гирифта шудааст.

Бо ин мақсад дар донишгоҳ курсҳои омӯзиши идоракунии дронҳо роҳандозӣ мешаванд, лабораторияи таҳқиқоти кайҳонӣ ва моҳвораҳо, озмоишгоҳи маҷмӯии илмиву тадқиқотӣ ташкил мегарданд.

Илова бар ин, нақшаҳо оид ба ҷорӣ намудани низоми идоракунии рақамӣ ва KPI, инчунин ташаккули низоми омодасозии кадрҳо дар асоси занҷираи «мактаб – техникум – донишгоҳ – истеҳсолот» пешниҳод гардиданд.

Дар анҷоми муаррифӣ роҳбари давлат ба масъулон аз рӯйи такмил додани низоми тайёр намудани кадрҳои муҳандисӣ барои соҳаҳои кишоварзӣ ва хоҷагии об, таъмини ҳамоҳангии илм ва амалиёт, инчунин, васеъ ҷорӣ намудани технологияҳои пешрафта супоришҳои дахлдор дод.

ӮзА.

Арзиши миллӣ

ҲАШАРИ УМУМИХАЛҚӢ – ТАҶАССУМИ ВАҲДАТ ВА ОБОДОНӢ

13-14 март дар саросари кишвар ҳашари васеи умумихалқӣ мувофиқи қарори Девони Вазирон роҳандозӣ шуда, таҳти шиори «Ободии Ватан, пеш аз ҳама, аз маҳалла оғоз меёбад!» баргузор мегардад.

Ҳашар танҳо як чорабинии оддии ободонӣ нест, балки рамзи ҳамбастагӣ, эҳсоси масъулияти шаҳрвандӣ ва эҳтиром ба муҳити зист ҳам ҳаст. Он ҳамчун суннати деринаи мардуми Осиёи Марказӣ аз қадимулайём воситаи ваҳдати мардум ва роҳе барои ҳаллу фасли масъалаҳои умумӣ будааст. Ин анъана дар шакли муосири худ низ як падидаи муҳими иҷтимоӣ аст.

Бояд гуфт, ки шиори ҳашар – «Ободии Ватан, пеш аз ҳама, аз маҳалла оғоз меёбад!» – худ як барномаи комили иҷтимоист. Маҳалла ҳамчун пояи ҷомеа ва макони ташаккули шахсият нақши калидӣ дорад. Агар ҳар як кӯча, ҳар кадом ҳавлӣ ва ҳар як маҳалла ободу озода бошанд, тамоми кишвар чеҳраи ободу зебо касб мекунад. Маҳз аз ҳамин нуқтаи назар дар ҷараёни ҳашар гирду атрофи маҳаллаҳо, нуқтаҳои аҳолинишин, хонаҳои бисёрошёна, ҳавлӣ, гузаргоҳҳо, зиёратгоҳҳо, қабристонҳо, кӯчаву хиёбон ва роҳравҳо ба тартиб оварда мешаванд. Ин амалиёт танҳо як тозаву озода кардан нест, балки боз тарбияи ҳисси масъулиятшиносӣ дар ҳар як сокини он мебошад.

Ободонӣ, бешубҳа фарҳанги зиндагист. Вақте деворҳои хонаҳо сафед карда, шохаҳои дарахтон бурида ва шакл дода мешаванд, кӯчаҳо тоза мегарданд, майдончаҳои кӯдакон ба тартиб меоянд, дар воқеъ муҳити равонии ҷомеа низ поку мусаффо мегардад.

Ниҳолшинонӣ амали рамзист. Он нишонаи умед, идомаи ҳаёт ва масъулият дар назди табиат мебошад. Ҳар як ниҳол, ки ҳангоми ҳашар шинонида мешавад, паёми неке барои фардост, яънеояндаи сабзу зебои фарзандону пасовандони мост.

Бояд тазаккур дод, ки ҳашар амали муҳимтарини иҷтимоӣ буда чунин чорабиниҳо ҳисси масъулияти иҷтимоиро тақвият мебахшад. Вақте онҳо ихтиёран барои тоза кардани муҳити зист, обод намудани кӯчаҳо ва шинонидани ниҳолҳо ҷамъ меоянд, худро як ҷузъи ҷудонопазири ҷомеа эҳсос мекунад. Чунин иқдом дар шароити ҷаҳонишавӣ ва тағйирёбии босуръати иҷтимоӣ аҳамияти бештар пайдо мекунад. Зеро онҳо мардумро аз иллати бетафовутӣ мераҳонанд ва ба иштироки фаъолона дар ҳаёти ҷомеа даъват менамоянд.

Ҳашарро ҷашни ҳамбастагӣ номем ҳам, хато намекунем. Воқеъан ин маърака дар бисёр маҳаллаҳо ба як навъ ҷашни ҳамҷиҳативу ҳамраъйӣ табдил меёбад. Ҳамсояҳо якҷо кору суҳбат менамоянд, мушкилоти маҳаллиро баррасӣ мекунанд, роҳҳои ҳаллу фасли онҳоро меҷӯянд. Ин раванд боиси афзудани эътимод ва ҳамдигарфаҳмӣ мегардад. Дар шароите, ки баъзан суръати зиндагӣ мардумро аз ҳам дур месозад, чунин чорабиниҳо имкони дубора барқарор намудани робитаҳои гарму самимии инсонӣ мешаванд.

Ҳашар ҳамчунин баробари аҳамияти иҷтимоӣ, таъсири неки иқтисодиву экологӣ дорад. Тоза кардани гирду атроф, ҷӯйборҳо, нигоҳубини дарахтон ва шинонидани ниҳолҳо сатҳи олудашавии муҳитро коҳиш медиҳад. Муҳити тоза бошад, на фақат ба саломатии аҳолӣ мусоидат мекунад, балки боз хароҷоти марбут ба бемориҳоро кам менамояд. Аз ҷониби дигар, зебо гардидани маҳаллаҳо ва шаҳру ноҳияҳо метавонад ба рушди сайёҳӣ низ мусоидат намояд. Маълум аст, ки шаҳри озода ва сарсабзу тоза меҳмононро бештар ҷалб мекунад.

Бояд гуфт, ки ҳашар боз масъулиятшиносии ҳар як шаҳрванд аст. Ҳар як сокин бояд хуб дарк намояд, ки ҳашар танҳо вазифаи ташкилот ва идораҳо нест. Ин кори ҳар кадоми мост. Зеро ободии кишвар аз қадамҳои хурд оғоз меёбад.

Ҳашар инъикоси иродаи ҳамбастагиву ҳамҷиҳатӣ ва нишонаи муҳаббат ба Ватан аст.

Ҳикмат СУЛТОНЗОДА, устоди Донишгоҳи давлатии омӯзгории Чирчиқ.

ШӮРОИ НОҲИЯИ РОМЕТАН – СОҲИБИ ТАШАККУРНОМА

Мувофиқи фармони махсуси Агентии мубориза алайҳи коррупсия ҳолати ба воситаи шабакаҳои телевизион ва интернет мустақим пахш гардидани сессияҳои Жуқорғи Кенеси Ҷумҳурии Қароқалпоқистон, шӯроҳои намояндагони халқи вилоят, ноҳия ва шаҳрҳо дар соли 2025 мавриди таҳлил қарор дода шуд.

Аён гардид, ки соли гузашта дар ин бора аз ҷониби як қатор шӯроҳои маҳаллӣ корҳои намунавӣ сурат гирифта, ҳамаи сессияҳои баргузоршуда дар шабакаҳои интернет пурра пахш гардидааст. Ҳангоми пахши мустақими сессияҳо на фақат ба нишондиҳандаҳои рақамӣ, балки дар асоси талабҳои қонунҳои ҷорӣ барои ба ҷамоат қулай ва кушод пахш шудани онҳо низ эътибори ҷудогона дода шудааст. Бинобар ин барои ба ҷамоат бо риояи қатъии тамоюлҳои ошкорӣ ва шаффофӣ дастрас намудани иҷлосияҳои шӯрои депутатҳои халқӣ Шӯрои ноҳияи Рометан бо ташаккурномаи директори Агентии мубориза алайҳи коррупсия тақдир ёфт.

А. АВЕЗОВ, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

НАМАНГОН: ИСТЕҲСОЛИ НЕРУИ БАРҚ АЗ ПАРТОВ

Дар мамлакатамон татбиқи Стратегияи рушди Ӯзбекистон барои солҳои 2022-2026, ба сатҳи нав баровардани равандҳоиислоҳоти бунёдӣ, баланд бардоштани ҳуқуқу манфиат ва қадри инсон вазифаи аввалиндараҷа ба шумор меравад.

Бо ташаббуси Президенти давлатамон ба соҳаи соҳибкорӣ дар минтақаҳо барномаҳои нави сармоягузорӣ амалӣ мегарданд. Дар самти фароҳам овардани фазои мусоид ва рушди босуръати соҳибкорӣ як қатор дигаргуниҳои мусбат ба амал бароварда мешавад.

Дар вилояти Намангон, ки саноаташ торафт вусъат меёбад, дар ҳамаи соҳаҳои иқтисодиёт ислоҳот ба амал татбиқ мегардад.

Дар натиҷаи тадбирҳои андешидашуда оид ба рушд ва дастгирии ҳамаҷонибаи соҳибкорӣ мутасаддиёни намангонӣ якчанд маротиба ба давлатҳои хориҷӣ сафар карда, дар ин хусус бо роҳбарони ширкатҳои номдор вохӯрданд ва шартномаҳо имзо карданд.

Соли гузашта мутахассисон бо роҳбарии ҳокими вилоят Шавкатҷон Абдураззоқов якчанд маротиба ба мамлакатҳои хориҷӣ, аз ҷумла, моҳи охир ба Ҷумҳурии Мардумии Чин низ сафар карда буданд. Сафар бо мақсади дар вилоят ривоҷ додани соҳаи саноат, содирот ва ба ҳудуд ҷалб намудани инвеститсияи хориҷӣ ташкил карда шуд.

Дар яке аз сафарҳои корӣ дар шаҳри Шэнҷен бо Президенти ширкат «China Everbright Environment», ки яке аз бузургтарин ширкати байналмилалӣ дар соҳаи коркарди партовҳо ба шумор меравад, мулоқоти расмӣ анҷом дод.

Ҳокими вилоят дар сухани худ натиҷаҳои муҳимеро, ки дар Ӯзбекистони Нав таҳти роҳбарии Президенти давлатамон Шавкат Мирзиёев дар самти ислоҳоти бузурги иқтисодӣ беҳтар кардани сармоягузорӣ, дастгирии соҳибкорӣ ва фароҳам овардани шароити кушода ва шаффоф барои сармоягузории хориҷӣ ба даст омадаанд, қайд кард.

Мудири шуъбаи корҳои байналмилалии Ҳукумати халқии шаҳри Шэнҷен Сай Сайсян хонум қайд кард, ки ҷомеаи тиҷоратии Шэнҷен ба ҳамкорӣ дар соҳаҳои саноат, инноватсия, технологияҳои баланд ва иқтисоди «сабз» майл дорад.

Барои маълумот гуфтан лозим, пештар дар 10 гектар қитъаи замини минтақаи экологӣ-саноатии ҳудуди маҳаллаи Зарафшони ноҳияи Чуст барои сохтмони корхонаи «Everbringht Environ-mental Energy Namangan«– лоиҳаи «Истеҳсоли нерӯи барқ бо роҳи сӯзондани партов» бо арзиши 150 миллион доллар санги асос гузошта шуда буд.

Дар рафти мулоқот масъалаҳои суръат бахшидан ба лоиҳаҳои минбаъдаи коркарди партовҳо дар ин минтақа баррасӣ шуданд. Бо Президенти ширкат дар бораи анҷоми ин лоиҳаи сармоягузорӣ дар давоми 14-16 моҳ ва ба истифода додани он дар семоҳаи аввали соли 2027 ба нақша гирифта шуд.

Ба муносабати «Соли ҳифзи муҳити зист ва иқтисодиёти «сабз» дар ҳудуди маҳаллаи Зарафшон, 15 гектар замин барои таъсиси минтақаи экосаноат ҷудо карда шуд. Аз ин масоҳат, 10 гектар майдон аз ҷониби корхонаи хусусии «Everbringht Environmental Energy Namangan« бо ҳамкории сармоягузорони чинӣ барои татбиқи лоиҳаи 150 миллион доллари «Истеҳсоли неруи барқ тавассути сӯзондани партовҳо» истифода мегардад. Қайд намудан ҷоиз, ки ин лоиҳаи бузург дар оянда ба иқтисодиёт ва экологияи минтақа саҳми назаррас мегузорад.

Пас аз ба истифода додани ин лоиҳа 547,5 ҳазор тонна партов коркард шуда, 310 миллион кВт соат неруи барқ истеҳсол карда мешавад ва дар давоми сол 300 ҳазор нафар истеъмолгаронро бо неруи барқ таъмин мекунад.

Барои маълумот гуфтан лозим, ки дар вилоят дар як рӯз ба ҳисоби миёна 1450 тонна, дар як сол 529,3 ҳазор тонна партов ҷамъ шуда, имкони коркарди пурра фароҳам оварда мешавад. Дар рафти ҷараёни кор партовҳои аз 6 ноҳияи вилоят ҷамъовардашуда ба истгоҳи коркарди такрорӣ, ки дар ноҳияи Тӯрақӯрғон воқеъ аст, оварда ба хелҳо ҷудо карда мешавад ва онҳоро ба корхонаи мазкур меоваранд.

Дар натиҷаи амалисозии ин лоиҳа вазъи экологӣ дар минтақа беҳтар мешавад, «технологияҳои сабз»-и муосир ҷорӣ шуда, ҷойҳои нави корӣ таъсис дода мешавад ва 180 нафар ҷустиён бо кори доимӣ банд хоҳанд шуд.

Ҳоло, сохтмони корхона бо суръати тез меафзояд.

Шоҳида ДАМИНОВА,
хабарнигори
«Овози тоҷик»
дар вилояти Намангон.

Муроҷиатномаи пурмазмун ва пурмуҳтавои сарвари давлатамон ба Олий Маҷлис ва мардуми Ӯзбекистон барҳақ Барномаи пешрафт ва бунёдкории кишвари муқаддасу маҳбуби мост.

ӮЗБЕКИСТОНИ НАВ – СУДИ НАВ

Бояд гуфт, ки дар Муроҷиатнома самту вазифаҳои мушаххаси суди нав низ алоҳида таъкид гардидааст.

«Мо барои ба роҳ мондани ҷараёни суди одил корро дар асоси консепсияи «суди рақамӣ» оғоз кардем. Минбаъд бо рақамӣ гардондани марҳилаҳои тафтишот ҳимояи ҳуқуқи инсонро боз ҳам тақвият мебахшем. Дар ин раванд бинобар тамоми марҳилаҳо аз қабули ариза дар бораи ҷиноят то фиристодани парванда ба суд технологияҳои зеҳни сунъӣ ҷорӣ мешаванд, нақши омили инсонӣ коҳиш меёбад», – иброз дошт Президент.

Ин қадами қатъӣ ва муътамад барои таҳкими адолат аст. Аз ҳама муҳимаш, дар фаъолияти судҳо барои навбатпоӣ низоми электронӣ ба роҳ монда шуд. Шаҳрвандон метавонанд аз хидмати дарёфти иттилоъ дар бораи ҷаласаҳои судӣ ба таври онлайн низ васеъ истифода баранд. Барои шаҳрвандон имконият фароҳам оварда шуд, ки шикоятҳои худро ба судҳои болоӣ ба таври электронӣ ирсол намоянд, марҳилаҳои баррасӣ ва натиҷаи парвандаро аз тариқи онлайн пайгирӣ кунанд.

Фармони сарвари давлат «Дар бораи баланд бардоштани сатҳи таъмини адолати судӣ тавассути ҷорӣ намудани технологияҳои зеҳни сунъӣ ба фаъолияти судҳо ва такмил додани таъминоти моддиву техникии низоми судӣ» корҳои рақамисозии соҳаи судро ба марҳилаи нав баровард. Дар ин поя бо мақсади даст кашидан аз тарзи хаттӣ, тибқи консепсияи «Суди рақамӣ» пешбурди парвандаҳо тадриҷан пурра ба шакли электронӣ гузаронида мешавад.

Боз як навид он аст, ки минбаъд бо ёрии зеҳни сунъӣ имконияти ҳисоб кардани хароҷоти судӣ фароҳам оварда хоҳад шуд. Яъне барои дар фаъолияти суд ҷорӣ намудани технологияи зеҳни сунъӣ инфрасохтори мувофиқи техникӣ офарида, оид ба такмил додани заминаи меъёриву ҳуқуқии ин самт чораҳо андешида мешаванд.

Бо эътимоди куллӣ метавон гуфт, ки дар кишвар бо ташаббуси Президент рақамикунонии фаъолияти судҳо, яъне ба таври ҷиддӣ ва қатъиян кам кардани омили инсониву таъмин намудани адолати судӣ ба роҳ монда мешавад. Зеро, суди одил, пойдевори тамоми иқдоми неки иҷтимоӣ аст. Президенти муҳтарам борҳо таъкид кардааст, ки суд бояд қалъаи адолат бошад, дар Ӯзбекистони Нав бояд ҷараёни суди нав ҳукмронӣ кунад.

Зикр кардан бамаврид аст, ки соли гузашта дар суди шаҳри Самарқанд оид ба корҳои ҷиноӣ 1501 парвандаи ҷиноӣ баррасӣ гардид. Нисбати 1281 нафар айбнома эълон шуд. Аз он ҷумла, ба 1233 нафар ҷазо таъин гардида, озодии 359 нафар қисман маҳдуд карда шуд, 39 нафар аз толори суд ба озодӣ баромаданд.

Аксар тафтишоти парвандаи ҷиноӣ дар судҳои сайёр ҷараён гирифтанд ва мардум возеҳу равшан дарк намуданд, ки дар кишвари мо барои ҷиноят ҷазо муқаррар аст.

Мо барои пешгирии ҳуқуқвайронкуниҳо дар гузару маҳаллаҳо бо аҳолӣ 289 маротиба суҳбат ва вохӯрӣ гузарондем.

Аз 1-уми март барои шаҳрвандон имконияти дарёфти маълумоти ибтидоии судӣ оид ба парвандаҳои шаҳрвандӣ ва ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурӣ тавассути Портали ягонаи интерактивии хидматрасониҳои давлатӣ фароҳам оварда шуд.

Фармони сарвари давлат «Дар бораи чораҳои баланд бардоштани самаранокӣ ва шаффофияти фаъолияти мақомоти судяҳо ва таҳкими минбаъдаи кафолатҳои мустақилияти суд» марҳилаи навбатӣ ва муҳими ислоҳоти судиву ҳуқуқӣ ба шумор меравад. Аз соли равон ба зиммаи судяҳои тафтишотӣ ҳуқуқи тағйир додан ё бекор намудани санксияҳо ва чораҳои иҷборӣ дода шуд.

Орифҷон ПАРДАЕВ,
раиси суди шаҳри
Самарқанд оид ба
корҳои ҷиноӣ.

ТИРМИЗ БА МАЙДОНИ БУНЁДКОРӢ ТАБДИЛ МЕЁБАД

Дар шаҳри Тирмиз, ки ба майдони васеи бунёдкорӣ табдил ёфтааст, баробари бунёди манзилҳои истиқоматӣ, лоиҳаҳои калони истеҳсолӣ, савдо ва хидматрасонӣ, ки ба таъмини шуғли аҳолӣ равона карда шудаанд, амалӣ мегарданд. Назорати қатъӣ аз болои ҷараёни сохтмон дар ин иншоот ба он мусоидат мекунад, ки онҳо дар оянда солҳои дароз бехатар ва устувор фаъолият намоянд.

Дар маҳаллаи «Сурхон соҳили»-и шаҳри Тирмиз «кластери оҳангарӣ» сохта мешавад. Дар ин ҷараён ба он таваҷҷуҳ зоҳир гардид, ки корҳои сохтмон аз ҷадвали лоиҳа ақиб монда, таъсиси ҷойҳои нави кориро ба таъхир мегузорад.

Сохтмони манзилҳои истиқоматӣ, иншооти тиҷоратӣ ва иҷтимоӣ дар маҷмааи «Янги Термиз сити» амалӣ мегарданд.

Дар баробари корҳои густурдаи бунёдкорӣ дар шаҳр гоҳе талаботу меъёрҳо риоя намешаванд. Аз ҷумла, дар иншооти саноатӣ ва сохтмон ҳаракати мошинҳои гаронвазни боркаш ба ҳолати роҳҳо таъсири манфӣ мерасонад ва масъулон ба ин масъала таваҷҷуҳи кофӣ зоҳир намекунанд.

Бинобар бо сифати паст амалӣ гардидани барномаҳои хусусӣ бархе аз иншоот то ҳол холӣ мондаанд, ӯҳдадориҳои сармоягузорӣ иҷро нашудаанд, дар натиҷа ҷойҳои нави корӣ ташкил нашуда, ба буҷети маҳаллӣ маблағ ворид намешавад.

Сурайё НОРМАНӢ.

Вилояти СУРХОНДАРЁ.

Сенат хабар медиҳад

ДОНИШҶӮЁН БО ФАЪОЛИЯТИ СЕНАТ ШИНОС ШУДАНД

10 марти соли ҷорӣ донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии ҳуқуқшиносии Тошканд бо аъзои Кумитаи масъалаҳои суду ҳуқуқ ва мубориза бар зидди коррупсия, инчунин Парлумони ҷавонон вохӯрӣ анҷом доданд.

Дар ин раванд донишҷӯён бо намояндагони Сенат, аз ҷумла аъзои Кумитаи масъалаҳои суду ҳуқуқ ва мубориза бар зидди коррупсия ва Парлумони ҷавонон мулоқот карданд.

Дар рафти суҳбат дар бораи ислоҳоти суду ҳуқуқ, ки дар мамлакат амалӣ мешаванд, чорабиниҳо дар соҳаи мубориза бар зидди коррупсия, инчунин имкониятҳое, ки барои ҷавонон фароҳам оварда мешаванд, маълумот дода шуд.

Донишҷӯён бо саволҳо муроҷиат намуда, мулоҳизаҳои худро оид ба масъалаҳои идоракунии давлатӣ ва корбарии парламент баён карданд.

Донишҷӯён дар рафти чорабинӣ бо фаъолияти Сенат, нақши он дар раванди қонунгузорӣ ва ислоҳоте, ки дар низоми парламент амалӣ мешаванд, аз наздик шинос гардиданд.

БАРРАСИИ ГУСТАРИШИ ҲАМКОРИҲОИ БАЙНИПАРЛУМОНӢ БО ЭСТОНИЯ

10 марти соли ҷорӣ вохӯрии онлайни гурӯҳҳои байнипарлумонӣ оид ба ҳамкорӣ – «Ӯзбекистон – Эстония» ва «Эстония – Ӯзбекистон» баргузор гардид.

Дар ҷараёни мулоқот таъкид шуд, ки муносибатҳои дӯстона байни ду кишвар пайваста пеш меравад ва ин ҳамкориҳо дорои пояи мустаҳками таърихӣ буда, бар асоси эҳтиром ва эътимоди мутақобил сурат мегирад.

Зимни мулоқот масъалаҳои таҳкими минбаъдаи ҳамкории байнипарламентӣ ҳамаҷониба баррасӣ гардиданд. Бахусус, ба масъалаҳои баланд бардоштани самарадории фаъолияти гурӯҳҳои байнипарлумонӣ, такмил додани механизмҳои назорати парламентӣ ва табодули таҷриба дар ин самт диққати махсус дода шуд.

Ҳамчунин, масъалаҳои густариши ҳамкорӣ дар соҳаи эҷодкории қонун, мубодилаи таҷрибаи пешрафта ва ғанӣ гардонидани муколамаи байнипарлумонӣ бо мазмуни нав баррасӣ гардиданд.

Ҷонибҳо манфиатдории худро аз фаъолтар намудани ҳамкорӣ тавассути мубодилаи ҳайатҳо ва мулоқотҳои мунтазам таъкид намуданд.

Хидмати матбуоти
Сенати Олий Маҷлис.

«БУХОРОИ ШАРИФ» – МАНБАИ МУҲИМИ ТАЪРИХИ АМОРАТИ БУХОРО

Яке аз муҳимтарин воқеаҳои мондагори таърихи ибтидои асри XX дар Аморати Бухоро ба роҳ мондани нашри рӯзнома буд. 11 марти соли 1912 нахустшумораи рӯзномаи «Бухорои шариф» чоп гардид. Ҳоло бастаи нопурраи шумораҳои он дар Осорхонаи давлативу меъмории таърихи вилояти Бухоро ва Китобхонаи ҷумҳуриявии ба номи Навоии Тошканд маҳфуз аст. Нусхаи электронии шумораҳои мавҷудаи рӯзнома низ дар китобхонаи мазкур ҳастанд.

№ 3 Среда 14-го Марта 1912 г. 1-й годъ (Изданія)

Адресъ: Редакція Газеты „БУХАРАИ-ШАРИФЪ" Новая-Бухара.

„БУХАРАИ ШАРИФЪ"

Паҳлуҳои гуногуни аввалин рӯзномаи аморати Бухоро, ки ба забони аҳолии маҳаллӣ нашр гардидааст, аз ҷониби олимони соҳаи рӯзноманигорию адабиётшиносӣ ва муаррихон таҳқиқ шудаанд.

Мо тасмим гирифтем рӯзномаи «Бухорои шариф»-ро ҳамчун сарчашмаи омӯзиши таърихи аморат шарҳ ва таҳлил намоем. Дар ин мақола фаъолияти «Бухорои шариф» ва мақолаҳои иқтисодиву иҷтимоӣ, маърифатию фарҳангие, ки дар он чоп шудаанд, таҳлилу баррасӣ мешаванд. Дар рӯзнома масъалаҳои ислоҳи маориф ва мадрасаҳо, вазъи иқтисодӣ ва кишоварзӣ, тандурустӣ ва беҳдошти маъракаҳои мардумӣ, зарурати оби тозаи ошомиданӣ, назорати ҳаммомҳо, нигоҳубини кӯдакон ва пешгирии бемориҳои сироятӣ баррасӣ шудаанд.

Кормандони он хуб медонистанд, ки «оинаи ҷаҳоннамои ҳамаи халқи олам маълум аст, ки рӯзнома мебошад. Рӯзнома чизест, ки ҳама мардумро аз зулмоти ҷаҳолат ва нодонӣ баровард, дохил ба рӯшноии илму ирфон месозад».

Вазъи иқтисодиву иҷтимоӣ ва адабиву фарҳангии ибтидои асри XX Бухоро дар рӯзнома возеҳу равшан зери тозиёнаи танқид гирифта мешуд. Аз ин нигоҳ «Чӣ бояд кард?» ном мақола боиси таваҷҷуҳ аст: «Вақте ки дар олами башарият зикре аз ҷамъият ва маданият набуд, авлоди одам бештарашон дар биёбонҳо ва ҷангалистонҳо мисли ҳайвоноти ваҳшӣ алафи саҳро ва самари дарахтон ва шикори ҳайвонҳои заифро хӯрда зиндагӣ ва кор мебурданд... («Б. ш.», № 3, 14 марти соли 1912). Дар мақолаи «Қадре фаъолият лозим аст» мехонем: »... мо миллати ҳам дорои улум ва фунуни олия милали мутамаддин ба шумор мерафтем: муаллими мо Форобӣ, ҳакими мо Бӯалӣ, уламои мо Бухорӣ, шуарои мо Рӯдакӣ буданд, ки ҳар кадом ягона ва фариди асри худ буда, номҳояшон ҳанӯз зиннати бахши сафҳаи таърих аст. Аз барои Улуғбеки мо ҷамъияти илмии Петербург мехоҳанд ёдгорӣ бино кунанд... Пас ҳоло чӣ шуд ва чӣ монеъ пеши чашми моро гирифт, ки ба куллӣ чашм аз ҳамаи улум ва фунуни собиқа пӯшида, илм ва санъатро аз даст дода, муҳтоҷ ва парешон гаштаем? Бо ин ҳама нуфус ва доштани маҳсулоти панба ва пашм ва абрешим чаро як корхона надошта бошем? Чаро тиҷоратхонае дуруст ва як идораи ширкати чанд нафарӣ ҳам надорем? Илми тибб ва ҳифзус-сиҳҳат аз милали мо ба куллӣ маҳв шуда, ном ва нишоне боқӣ намондааст. Як табибе, ки аз илми тибб ва як ҷарроҳе, ки андак аз илми ташриҳ бохабар бошад, надорем.» («Б. ш.», № 10, 22 марти соли 1912).

Кормандони рӯзнома аз таърихи тамаддуни гузаштагони худ хуб огоҳӣ доштанд. Ва пешниҳод мекарданд; «мо наметавонем ифтихор бо ин намоем, ки як вақте мутақаддимини мо олим ва доно буданд ... Бисёр аз улуми ҳозираро асос аз эшон аст». («Б. ш.», № 4, 15 марти соли 1912).

Омили дигари тараққии ҳаёти иҷтимоиву иқтисодии кишварро дастандаркорони рӯзнома дар кори тиҷорат дидаанд. Дарк намудаанд, ки мо ба ҳама чиз муҳтоҷ шудаем: «ба илм ва адаб ва тиҷорат ва саноеъ ва ҷамъи лавозими башарият». Ба андешаи ҷадидони Бухоро «тиҷорат бояд бо ҳамбастагии илму саноат ривоҷ меёфт. Ҳоло, агар мо бихоҳем, ки тараққӣ бикунем, бояд дар тараққии ҳар дуи инҳо, яъне илм ва тиҷорату саноат саъйи зиёд намоем». («Б. ш.», № 21, 4 апрели соли 1912). Огоҳ намудаанд, ки «агар мамлакат саноат, тиҷорат надошта бошад, ҳатман тараққӣ нахоҳад кард ва оқибат нобуд хоҳад шуд». («Б. ш.», № 74, 6 июни соли 1912).

Масъалаи тансиҳҳатии мардум барои кормандони рӯзнома дар зинаи аввал қарор дошт. Бо ташаббуси табиб, сайёҳ ва яке аз муассисону ҳомии рӯзнома Мирзо Сироҷ дар ҳар як шумора зери рукни «Ҳифз-ус-сиҳҳат» доир ба сиҳҳатӣ мақола чоп мешуд. Мирзо Сироҷ борҳо таъкид намудааст, ки пешгирӣ ва нигоҳ доштани саломатӣ аз табобати беморӣ осонтар аст. Тозагиро гарави саломатӣ донистаанд. «... Дар тамоми мазоҳиб (мазҳабҳо) ҳифзи бадан аз ҷумлаи фарзҳост.., яъне то вуҷуди одами солим набошад, аҳкомот аз фарзияро наметавонад ба ҷо биёварад.»(«Б. ш.», № 14, 27 марти соли 1912).

Дар мақолаи «Ҳифз-ус-сиҳҳат» («Б. ш.», № 13, аз 23 марти соли 1912) Мирзо Сироҷ масъалаи таъмин кардани аҳолӣ бо оби нӯшокии тоза ва нигоҳдории дурусти онро таҳлил мекунад. Ӯ менависад, ки об ва ҷойи нигоҳдории он бояд покиза бошад. Агар об дар як ҷо муддати дароз бимонад, ифлос мешавад ва ба пайдоиши бемориҳо сабаб мегардад.

Мирзо Сироҷ аз ҳукумати Бухоро хоҳиш мекунад, ки ба воситаи гулӯлаҳои оҳанин оби нӯшокии тоза расонанд ва назоратро ба он ҷиддӣ кунанд.

Дар мақолаи «Муколама бо ҳаммомӣ» Мирзо Сироҷ гармобаҳои натанҳо Бухоро, балки кишварро низ танқид мекунад, ки онҳо ба қоидаҳои ҳифзи саломатӣ ҷавобгӯ нестанд. Ӯ менависад, ки ҳаммом бояд барои таҳорати бадан ва табобат бошад, аммо «ҳаммомҳои мо нопок, ниҳоят ифлос ва манбаи пайдоиши бемориҳо» мебошанд. Вай талаб мекунад, ки дохили ҳаммомро ҳар рӯз ду бор бишӯянд, барои гирифтани об зарфҳо гузоранд, дар назди ҳаммом ҳоҷатхона насозанд ва тартибу тозагиро таъмин намоянд».(«Б. ш.», № 7, 19 марти соли 1912).

Мирзо Сироҷ ба гигиенаи кӯдакон низ аҳамияти махсус дода, доир ба пӯшонидан, ғизодиҳӣ ва роҳҳои ҳифзи кӯдак аз беморӣ маслиҳатҳои муфид медиҳад. Ӯ менависад, ки нофи кӯдаки навзодро фавран буридан дуруст нест, бояд хушк шудани онро интизор шуд.Тавсия медиҳад, ки навзодро бо омехтаи зардии тухми мурғ, равған ва оби гарм молиш дода, бо оби ҷӯшонидаи гармоба шуста, баъд ба дастмоли мулоим печонда, сипас либос пӯшонанд.

Дар саҳифаҳои рӯзномаи «Бухорои шариф» чандин мақолаҳои Устод Айнӣ низ чоп шудаанд. Мақолаи »Сайри наврӯзӣ дар Бухоро» (»Б.ш.», № 8, 20 марти соли 1912) ба қалами устод тааллуқ дошта, минбаъд дар «Ёддоштҳо» дар боби «Иди наврӯзӣ ва сайри Ширбадан» мавриди истифода қарор гирифтааст. Мақолаи мазкур бо имзои мустаори «Син» ва «Ъайн»чоп гардидааст. Дар ин мақола ислоҳоте, ки амири Бухоро Саид Олимхон бобати баргузор кардани чорабиниҳои оммавӣ анҷом додааст, ошкор ва равшан мешавад. Ба гуфтаи Устод Айнӣ, дар давраи амир Абдулаҳадхон Сайри наврӯзӣ берун аз шаҳр, дар чорбоғи Ширбадан ва атрофи қасри Ситораи моҳи хоса се рӯз баргузор мешуд. Ин ҳолат боиси исрофи вақт ва пули мардум мегардид. Вақте амир ба сари ҳокимият омад, барои маҳдуд кардани маросимҳои исрофкорона, аз ҷумла идҳо низ фармони махсус баровард. Тибқи он ҷашни Наврӯз танҳо як рӯз, дар Регистони шаҳри Бухоро баргузор мегардид. Садриддин Айнӣ ин фармонро ҷонибдорӣ намуда, таъкид мекунад, ки он ба манфиати шаҳрвандон аст ва нишонаи раиятнавозии амир ба шумор меравад.

Ҳамин тариқ, нахустрӯзномаи Аморати Бухоро – «Бухорои шариф», ки минбари ҷадидони Бухоро буд, бо сифати манбаи муҳими таърихӣ арзиш дорад.

Ӯзбакбойи РАҲМОН,
хабарнигори
«Овози тоҷик».

Дар арзҳои дӯстӣ

«СУҲБАТИ ЁРОНИ СОДИҚ МАҲФИЛИ ШОҲОНА АСТ...»

Қариб як сол пеш дар Хуҷанди бостонӣ воқеаи таърихие рӯй дода буд, ки аз шарофаташ на фақат мардуми ин шаҳру вилояти Суғд, балки кулли мардумони се кишвар – Ӯзбекистон, Қирғизистон ва Тоҷикистон хушҳол гашта, дар дил боз як тухми умеди созандаи сулҳу истиқрорро 31-уми марти соли гузашта дар айёми Наврӯзу Иди Рамазони шариф сарварони давлатҳои ҳамсояю бародар як рисолати муҳими таърихиро анҷом доданд: Эъломияи Хуҷандро оид ба дӯстии абадӣ имзо карданд, дар нуқтаи пайванди сарҳадҳои се давлат манораи рамзиро чун таҷассуми дӯстии ҷовидонаи ҳамсояҳо рост карданд. Сайри қалъаи Хуҷанд, иштирок дар консерти дӯстӣ ба аҳли минтақа, ки хотирмон буд, як олам таассуроти нек бахшид. Пас аз ин воқеаи сурурбахш дар олами сиёсат таъбири «Рӯҳи Хуҷанд» пайдо шуд. Аз он дам равобити ҳамсоягон дар ҳама соҳа неруи тоза касб намуд, ки алҳол натиҷааш дар зиндагии тамоми мардумони минтақа ба назар мерасад.

Хуҷанд аслан дар мурури таърих ҳамеша шаҳрест, ки ба рушди дӯстию ҳамсоягии нек мусоидат мекунад. Аз файзи ин мароми неки мардумаш шаҳри бостонӣ рӯз аз рӯз дилрабо ва ободтар мегардад.

Чанд рӯз пеш, дар остонаи моҳи шарифи Рамазон, ба ин шаҳр сафар карда, бо як зумра инсонҳои равшанзамир, эҷодгар ва пурмеҳр ҳамсуҳбат шудем. Яке аз онҳо адабиётшинос ва рӯзноманигори маъруф, дотсенти кафедраи адабиёти классикии тоҷики Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров Саидумрон Саидзода буд. Мавсуф ҳамчун раҳбари маҳфили илмиву адабии «Ганҷи сухан» бисёр тадбирҳои судмандро бо иштироки устодони сухан ва санъаткорони номии вилояти Суғд ва ҷумҳурӣ созмон додааст. Моҳи феврали соли сипаришуда аъзои ин маҳфил бо роҳнамоии ӯ дар анҷумани «То тавонӣ дӯстиро гум макун», ки дар шаҳри Самарқанд баргузор гардид, фаъолона иштирок намуда, аз сарчашмаҳои адабию мусиқии халқҳои тоҷику ӯзбек нақлҳои хеле пурмуҳтаво карда буданд. Ӯро дар донишгоҳҳои Фарғонаву Сирдарё, Самарқанду вилояти Тошканд дар байни аҳли илму талабагон борҳо дидаем. Саидзода айни ҳол дар шабакаҳои иҷтимоӣ бо лоиҳаи «Қиссаҳои пандомӯз» низ миёни ҳаводорони каломи бадеъ шуҳрат дорад. Зиёда аз ин ношир ҳам ҳаст. Муаллифи рисолаи илмӣ ва китобҳои илмию таълимӣ ва услуби мебошад. Фаъолияташ дар телевизион ва радио низ хеле назаррас буда, ҳаводорони зиёд дорад.

Бо кӯшиши номбурда чандин бор бо иштироки Ҳунарпешаи халқии Тоҷикистон Ҷӯрабек Набиев, профессор Султоналӣ Худойбердиев, адабиётшинос ва шореҳи сиёсӣ Бахтиёр Ҳамдамов маҳфил ороста, як олам завқ бардоштаем. Боре дар чунин як ҳамоиш дар иҷрои собиқадори маориф, Ҳунарпешаи шоистаи Тоҷикистон, бародари камина Тошбой Муҳаббатов таронаи дилчаспе, ки ифодагари рӯҳияти ҳамон ҳолат буд: бо матлаъи «Суҳбати ёрони содиқ маҳфили шоҳона аст», садо дод.

Шеъру суруд хеле бо ҳам мувофиқ омада буданд. Ҳозирини суҳбат ба ҳофиз ва муаллифи шеър тасаннохо гуфтанд. Пурсидам, ки муаллифи шеър кист? Гуфтанд, ки Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода аст.

Саидумрон Саидзода хоҳиш кард, ки бо ин шахси донишманду шоири сермаҳсул суҳбате биороем. Аммо он гоҳ фурсат даст надод, тавре ки мегӯянд. «Ҳарчи Худо хост ҳамон мешавад». Хушбахтона, дар ин сафари навбатӣ ба дидори ӯ расидем. Қароргоҳашон масҷиди таърихии Шайх Муслиҳуддини Хуҷандӣ, дар бинои намунаи барҷастаи меъмории асрҳои миёна, рӯ ба рӯи бозори машҳури Панҷшанбе будааст. Баробари ворид шудан Ҳоҷӣ Ҳусайн аз ҷой бархеста, моро бо тавозуъ пазироӣ карданд. Чун шуниданд, ки аз Тошканд омадаам, баъди пурсупос аз ғалладонаи мизи корӣ сурати бо мурури вақт зардшудаеро баровардаңду маро наздашон хонда гуфтанд:

– Қадри ин сурат барои ман хеле баланд аст. Он айёми таҳсил дар мадрасаи Мири Араби шаҳри Бухоро миёнаи солҳои 70-уми асри гузашта бардошта шудааст. Инҳо собиқ муфтии Ӯзбекистон марҳум Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф, Акбар Тӯраҷонзода, Фозилқорӣ ва як нафар аз Туркманистонанд...

Сипас Ҳоҷӣ китоберо зери унвони «Ҷавҳари назму насри Мӯсозода» бо соядасташон ба камина туҳфа намуданд. Ман дар бораи китоб ва рисолаҳои ин марди донишманд аз тариқи шабакаҳои иҷтимоӣ хабар доштам. Зиёда аз ин эшон дар мавзӯи «Усули истифодаи оёт ва қиссаҳои қуръонӣ дар достони «Маснавии маънавӣ»-и Ҷалолуддини Румӣ» кори илмиро ба сомон расонда, номзади илми филология ҳам шудаанд. Яъне баробари илми динӣ улуми дунявиро ҳам амиқ омӯхта, дар мавзӯъҳои мухталифи ҷомеашиносию адабиёт, ахлоқ даҳҳо рисолаи арзишманд навишта шоистаи эътирофи арбобони илму ҷамъият гардидаанд. Забони ӯзбекӣ ва русиро ҳам чун забонҳои арабию форсӣ хуб медонанд. Дар Донишгоҳи байналмилалии Ҷумҳурии Либиё таҳсил кардаанд ва солҳои охир ба чандин кишвари Шарқу Ғарб сафарҳои хидматиро анҷом додаанд. Солҳои зиёд аст, ки дар вазифаи раиси Шӯрои уламои дини вилояти Суғд, сарҳатиби масҷиди ҷомеъи Шайх Муслиҳиддин кор мекунанд.

Азбаски китоби ҳадяшуда аз олами эҷодиашон ҳикоя мекунад, беҳтар аст онро варақ занему дурри маънӣ бардорем. Дар шиносномаи китоб зикр шудааст. «Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода аз соли 2016 ба эҷоди шеър низ пардохтаанд». «Гавҳари имон мафурӯш», «Бунёди оила дар ислом», «Об дар «Маснавии маънавӣ», «Мифтоҳи асрорнома», «Меъроҷи маърифат», «Даҳ чашмаи анбар», «Гулчини ашъор» (иборат аз ду китоб), «Сиву се суҳбати судманд» ин аст номгӯйи мухтасари осори Мӯсозода.

Китоби «Ҷавҳари назму насри Мӯсозода» (420 саҳифа) аз ду қисм иборат аст. Қисми якум «Ҷавҳари наср» ном дошта, мақолаҳои олимон ва адибони шаҳири тоҷик, аз зумраи академик Фарҳод Раҳимӣ, У. Ғаффоров, С.Саидов, Гулназар, Абдулманнони Насриддин, Н.Салимӣ, Н.Нурзод ва дигаронро оид ба эшон дар бар гирифтааст. Мақолаҳо аз муҳтавои баланди тафаккур ва эҷоди ин марди майдони сухан далолат менамоянд: Мо аз хондани мақолаҳо, ки мазмуну муҳтавои хуб доранд, лаззат бурдем.

Қисмати дуюми китоб дар мавриди назми шоир баҳс мекунад. Шоирони халқии Тоҷикистон Аҳмадҷон Раҳматзод, Фарзона, Нурмуҳаммад Ниёзӣ, Назри Яздонӣ, Озарахш, олимон Фарҳод Раҳимӣ, Мирзо Муллоаҳмадов, Абдуҳаким Шарифов, Умеда Ғаффорова, Саидумрон Саидов, Тоҷибой Султонзода ва дигарон назари хоссаи худро доир ба ҷаҳони шеъру ҳикмати Мӯсозода баён намудаанд. Аз ҷумла Шоири халқии Тоҷикистон Фарзона дар мақолааш «Қосиди муждаҳои миноӣ» менависад: «Ҳазрати домуллоҳ Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода, ки бо чароғи ислом, бо партави илму ирфони маърифати фитративу шарофати ҷибиллии худ роҳу рӯҳи ҳазор андар ҳазор мардуми хосу омро афрӯзгорӣ мекунанд, дар ҷодаи шеър худро ҷавони бечароғ медонанд ва аз муршидони сухан башорати нур мехоҳанд:

Ман ҷавони бечароғам,
раҳнамои ман туӣ,
Гар ғаше пайдо шавад дар дил,
сафои ман туӣ».

Хеле орифона!

Ҳадафи худро аз гуфтани шеър Мӯсозода дар охири китоби мазкур чунин маънидод кардааст:

Дар тариқи назми ғайре ман
накардам пайравӣ,
Дар роҳи назму наво як нақши
нав пайдо кунам.
Ман намехоҳам,
ки фардо ранҷише ояд зи ман,
Ҳам ба бозори ривоят қимате
боло кунам.
Гавҳари навсуфтаи ман арзише
дорад ба худ,
Гарчи бошам дар ҳарам инкори
истиғно кунам.

Хулоса, ходими намоёни диниву ҷамъиятӣ ва шоиру олими варзида Ҳоҷӣ Ҳусайн Мӯсозода роҳи боло бурдани сатҳи маърифати мардум, тарбияи инсон, ҳифзи афкори динӣ аз хурофот заҳмат кашида, вирди забони аҳли хирад гардидааст. Дар ин роҳ ба ӯ аз даргоҳи Худованд барору комёбиҳо таманно мекунем.

Шоқаҳҳори МУҲАББАТЗОД,
узви иттифоқҳои журналистони Ӯзбекистон ва Тоҷикистон.

Ахлоқ

«...АДАБ ТОҶИ САРИ МАРДОН АСТ»

Ҷон дар тани марди беадаб ларзон аст,
Сад ҷон бидиҳӣ, адаб харӣ арзон аст.
Аз беадабӣ касе ба мақсад нарасид,
Зеро ки адаб тоҷи сари мардон аст.

Абдураҳмони ҶОМӢ.

Ахлоқи инсонӣ илмест, ки одам онро аз кӯдакӣ то пирӣ меомӯзад. Ахлоқ дар замонҳои қадим – баробари пайдо шудани ҷамъияти инсонӣ ба вуҷуд омадааст. Бо раванди солҳо ахлоқ такмил ёфта, ба тамоми соҳаҳои ҳаёти инсонӣ ворид гардидааст. Одоби муошират, муносибат, сухангӯӣ, дӯстӣ, рафтор дар хона, кӯчаю кор, меҳмондорӣ, ҳаёти оилавӣ ва амсоли ин дар давоми асрҳо ташаккул ёфтаанд. Бо тағйири сохти ҷамъиятӣ гоҳо баъзе қоидаҳои ахлоқӣ ҳам дигар мешаванд, мазмуни нав мегиранд, аммо асоси он, ки аз анъанаҳои халқӣ ташкил ёфтаанд, бетағйир мемонанд ва мардум бояд ба он риоя намоянд.

Риоя намудани қонунҳои нонавиштаи ахлоқӣ обрӯю эҳтироми шахсро баланд мебардорад. Амал накардан ба қоидаҳо сабаби сарзаниши шахс ва паст гардидани ҳурмату эҳтиром ва мақоми ӯ мегардад.

Одам дар ҷараёни зиндагӣ, дар муҳити оила бо аҳли хонавода, хешу табор дар мактабу донишкада бо ҳамсинфону ёру дӯстон, дар фаъолияти корӣ бо ҳамкорон ва шахсони зиёди дигар сарукор дорад. Аз ҳамин сабаб, маданияти муносибат бо одамон дар ҳаёти ҳар як шахс ҷойи муҳимро ишғол мекунад.

Аммо дар ҳама гуна ҳолат ҷавонон бояд анъанаҳои неки миллиро фаромӯш накунанд. Шарму ҳаё, фурӯтанию хоксорӣ нишонаи баланди инсонӣ мебошанд. Одоби писарону духтарон дар хушмуомилагӣ ва донистани эҳтироми якдигар аст. Муҳаббату садоқат бояд бо сухани самимӣ изҳор гардад. Самимият, хоксорӣ, тайёр будан ба ёрии одамон, дӯстро аз рафтори бад нигоҳ доштан хислатҳои дӯсти ҳақиқӣ аст. Шояд дӯстии писару духтар имкон диҳад, ки онҳо ҳамдигарро хуб фаҳманд ва дӯстии онҳо ба муҳаббат мубаддал гардад.

Тавре Бадриддини Ҳилолӣ гуфтааст:

Сухан сардафтари девони
ишқ аст,
Сухан ганҷинаи султони
ишқ аст.

Халқи тоҷик соҳиби фарҳанги ҳазорсола мебошад. Дар бораи одобу ахлоқи ҳамида, муносибатҳои неки инсонӣ шоирону нависандагони мо китобҳои зиёде таълиф намудаанд. «Пандонома»-и Анӯшервон, «Қобуснома»-и Унсурулмаолии Кайковус, «Бӯстон» ва «Гулистон»-и Шайх Саъдӣ, «Баҳористон»-и Абдураҳмони Ҷомӣ, «Ахлоқи Мӯҳсинӣ»-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ, «Китоб-ул-ахлоқ»-и Абӯали ибни Сино ва амсоли инҳо аз ҳамин ҷумлаанд.

Аммо бо мурури замон ва тағйири сохти ҷамъиятӣ қисме аз он меъёрҳои ахлоқӣ шаклҳои нав гирифтанд. Анъана ва урфу одатҳои халқи тоҷик бо таъсири маданияти дигар халқҳои ҷаҳон тағйир ёфтаанд.

Собир ЭРГАШЕВ,
омӯзгори собиқадор аз ноҳияи Фориш.

Вилояти ҶИЗЗАХ.

Эътибор ба мактаб – эътибор ба оянда

ДАСТГИРИИ ШАВҚУ ҲАВАСИ ДОНИШОМӮЗОН

Мурочиатномаи пурмазмун ва пурмӯҳтавои сарвари давлатамон ба Олий Маҷлис ва халқи Ӯзбекистон Барномаи пешрафт ва бунёдкории кишвари азизу муқаддаси мо буда, тамоми мардуми мамлакат ҳар як нуктаи онро бо ҷону дил мепазирад ва аз пайи иҷрояш кӯшиш ба харҷ медиҳанд. Яке аз самтҳои асосии сиёсати оқилона ва дурандешонаи Президенти мамлакат ба таълиму тарбияи ҷавонон равона шудааст.

Чанде пеш муҳтарам Шавкат Мирзиёев дар мулоқоти самимӣ бо ҷавонон барои боз ҳам боло бурдани фарҳангу маърифат, донишҳои замонавӣ маслиҳати муфид ироа намуд.

Воқеан Мурочиатнома, маслиҳату машварати сарвари давлат, роҳнамои бебадалест барои давлату миллати мо, махсусан барои насли наврас.

Устодону шогирдони мактаби мо низ ҷавобан ба ғамхориҳо дар роҳи пиёдасозии дастуру ҳидоятҳо, супоришу ғамхориҳо саъю талош мекунанд, то дар ҳама соҳа пешқадам бошанд.

Фаромӯш набояд кард, ки омӯзгорони соҳибистеъдоду эҷодкор, хонандагони ғайратманду серҳаракат ва албатта таълиму тарбияи хушсифат калиди комёбиҳои назарраси муассисаҳои таълимӣ мебошад.

Имрӯз дар мактаби мо 160 нафар омӯзгорони босалоҳият фаъолият доранд, ки аз онҳо 31 нафар соҳиби тоифаи олӣ, 29 нафар дорои тоифаи якум мебошанд. Онҳо ба 3 ҳазору 575 нафар донишомӯзон дар синфхонаҳои васеъ, хушҳаво, равшан, дорои тахтаи интерактивӣ ва асбобҳои айёнӣ сабақ медиҳанд.

Боиси хушнудист, ки соли гузашта аз 143 хатмкунанда 76 фоиз ба мактабҳои олии ҷумҳуриамон ва хориҷӣ дохил шудаанд, ки ин дар ноҳияи Самарқанд яке аз нишондиҳандаҳои баланд ба ҳисоб меравад. Раванди омӯзиши забонҳои хориҷӣ яке аз самтҳои муҳим ва афзалиятнок ба шумор меравад. Шогирдони мактаби мо солҳои тӯлонӣ дар озмунҳои вилоятӣ ва ҷумҳурӣ шоҳсуфаи баландро ишғол карда, ройгон ба Британиё азми сафар ва такмили донишу забономузӣ кардаанд. Зеро ҷорӣ намудани таҷрибаи пешқадами хориҷӣ ба баланд бардоштани сифати таълим, густариши равишҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд. Аз ҳама муҳимаш, усулҳои пешрафти педагогӣ тафаккури интиқодӣ, малакаҳои рақамӣ ва эҷодкориро ривоҷу равнақ медиҳанд.

Барои пурсамар омӯхтани забони англисӣ хидмати омӯзгори нававару пешқадам Манучеҳр Шокиров назаррас аст. Шогирдони номзади илмҳои филологӣ, муаллими забони русӣ Сабина Рустамова низ лоиқи таҳсину ситоиш мебошад. Соли гузашта синфи 11-уме, ки ӯ роҳбарӣ мекард, сад фоиз ба мактабҳои олии Ӯзбекистон ва кишварҳои хориҷӣ дохил шуданд. Муаллими ҷуғрофия Ситорабону Ҳалимова на танҳо дар ноҳияи Самарқанд, ҳатто дар вилоят яке аз педагогҳои пешқадам ба ҳисоб меравад. Омӯзгори синфи ибтидоӣ Дилафрӯз Сатторова аз сабаби нававару пешқадам будан ғайр аз маош аз вазорати таълими томактабӣ ва мактабии Ҷумҳурии Ӯзбекистон мукофотпулӣ мегирад. Музди меҳнати омӯзгорони дар боло зикршуда 20-25 миллион сӯмро ташкил медиҳад.

Бояд зикр кард, ки имсол дар мактаби мо 57 нафар хатмкунандагон сертификат гирифтаанд, ки аллакай чандин донишгоҳи на танҳо ҷумҳуриамон, балки олигоҳҳои хориҷӣ низ дар асоси грант ба таҳсил таклиф кардаанд.

Боз як навиди ҷолиби диққат он аст, ки дар соҳаи таълим ҳам истифодаи зеҳни сунъӣ хеле вусъат ёфт. Имрӯзҳо толибилмон метавонанд дар хона нишаста дарс омӯхта, мавзӯъҳоро аз шабакаҳои иҷтимоӣ ва платформаҳои таълимӣ пайдо кунанд. Бо вуҷуди ин ҳама, нақши асосиро муаллим мебозад.

Хуллас, барои расидан ба рушду нумӯъи соҳаи маориф, пешрафту дастовардҳои рӯзафзун, илму дониш гирифтан дастгирии пайвастаи сарвари давлатамон ва ҳукумат мавҷуд. Агар имрӯзҳо мо ҳидоятҳои раҳбари давлатамонро сармашқи зиндагии худ қарор диҳем, пасояндаи Ӯзбекистони Нав дурахшон хоҳад шуд. Шоири ширинкаломи номдор Абулқосим Лоҳутӣ насиҳат кардаанд:

Гар зиндагӣ истиқлолу озодӣ бошад,
Илму санъат, кору роҳат ҳам шодӣ бошад!

Холида ШАМСИДДИНОВА,
директори мактаби рақами 10-уми ноҳияи Самарқанд, Аълочии таълими халқи Ӯзбекистон.

Дар шаҳри Бухоро барои ҷавонони варзишгар боз як имконияти хуб фароҳам оварда шуд. Дар ҳудуди мактаби варзишии ба намуди мусобиқаҳои инфиродӣ ихтисосонидашуда Маркази замонавии мусобиқаҳои варзишӣ ба кор даромад.

МАРКАЗИ МУСОБИҚАҲОИ ВАРЗИШӢ ДАР БУХОРО

Барои барпо намудани ин толори пуршукӯҳ, ки дар як вақт беш аз 100 нафар ҷавонони варзишгарро қабул карда, барои машғулиятгузаронии онҳо имкониятҳои зарурӣ фароҳам оварда шудааст, 3,5 миллиард сӯм маблағ харҷ гардидааст.

Маркази варзиш дорои ҷиҳозҳои замонавии спортӣ, хонаҳои либосивазкунӣ, инфрасохтори ҷавобгӯйи санитарию гигиенӣ, хонаҳои ҷудогона барои мураббиён буда, барои омодабинӣ ба мусобиқаҳо, шуғл бо намудҳои гуногуни варзиш, гузаронидани қувваозмоиҳои бонуфуз, васеътар ҷалб кардани ҷавонон ба варзиш хидмат мекунад.

Дар маросими тантанавии кушодашавии марказ намояндагони ҳокимиятҳои вилояту шаҳр, мутасаддиёни идораҳои ҳифзи ҳуқуқ, собиқадорони варзиш ва меҳнат, ҷавонон, вакилони ҷамоатҳо ва бинокорон иштирок карданд.

Дар чорабинӣ ҳокими вилоят Ботир Зарифов дар бораи ғамхориҳои давлат нисбати ҷавонон, имкониятҳои васеи маҷмааи нави варзишӣ, бобати рушди варзиши вилоят, бакамолрасии чемпионҳои оянда ҳарф зад.

Амрулло АВЕЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

САНЪАТ – ФАРҲАНГ ВА ДАРКИ МАЪНАВИИ ОЛАМ

Муштариёни рӯзномаҳои «Овози тоҷик», «Ховар», «Гулобод тонги», «Овози Самарқанд», маҷаллаҳои «Садои Шарқ», «Машъал», «Дурдонаи Шарқ «, ҳафтаномаҳои «Адабиёт ва санъат», «Омӯзгор», «Тоҷикистон» ва дигар нашрияҳои бонуфузи Ӯзбекистону Тоҷикистон, Русия ва дигар кишварҳои ҷаҳон доктори илмҳои фалсафа Баҳораи Хуррамзодро ҳамчун муаллифи доимӣ, шореҳи олами санъат, пажӯҳишгар, тарғибгари олами зебоӣ мешиносанд. Мо чанде қабл бо олими санъатшинос, устоди Донишгоҳи давлатии Самарқанд Баҳораи ХУРРАМЗОД суҳбате доштем. Инак, фишурдаи он.

– Санъат яке аз шаклҳои шуурии ҷамъият, қисми таркибии фарҳанги маънавии инсоният мебошад, – иброз дошт Баҳора Хуррамовна. – Шакли махсуси дарки воқеият аст, ки тавассути образ, рамз ва инъикос амалӣ мегардад. Таносуби шакл ва мазмун боис мегардад, шумо натиҷа гиред, ки санъат танҳо иттилоъ нест, балки таҷриба аст. Санъат падидаи иҷтимоист, ки дар доираи муносибатҳои ҷамъиятӣ ташаккул меёбад.

Волидонам, омӯзгорони номӣ – Абдуқодир Хуррамов ва Умарохон Солеева (руҳашон шод бод) аз хурдӣ барои мо, фарзандон муҳити маънавии мувофиқро фароҳам оварда буданд. Падарам соҳиби китобхонаи ғанӣ буд, ки дар он ғайр аз намунаҳои адабиёти Шарқ, дурдонаҳои адабиёти Ғарб низ ҷой доштанд. Барои ман ошноӣ бо асарҳои драматургони хориҷӣ – Вилям Шекспир, Молйер, Лопе да Вега таассуроти амиқ гузоштааст. Шояд яке аз сабабҳои таваҷҷуҳам ба санъат, махсусан санъати театр, ин шоҳасарҳои сатҳи ҷаҳонӣ бошад.

– Баҳора, аз мақола, гузориш, мусоҳиба, очерк ва дигар навиштаҳои шумо мушоҳида кардем, ки санъати актёрӣ ва тасвирӣ аз мавзӯъҳои дӯстдоштаи шумост.

– Мушоҳидаи шумо дуруст. Воқеан, дар олами санъат ҳар як ҷараён ҷолиби диққат аст. Масалан, дар театр санъати офаридани образҳо дар саҳна, ба тамошобинони нуктасанҷ намоиш додани асари саҳнавӣ нуктаи олии эҷодиёти актёри театр аст. Ҳунарпеша ҳангоми офаридани нақша, характеру хислат, олами зоҳирию ботинии қаҳрамони асар аз воситаҳои гуногун: нутқ, ҳаракату ҳолат, имову ишорат, ниқоб, грим, либос ва ғайра истифода бурда, диққату эътибори ҳозиронро ба худ мекашад.

Наққошӣ (сураткашӣ) низ як анвои санъатест, ки ҳамчун асари бадеӣ тавассути рангҳо дар рӯйи матоъ офарида мешавад.

Умуман, паҳлуҳои мухталифи санъат ҳаёти инсонро дар шаклҳои гуногун инъикос менамояд.

– Чун алоқаманди санъат чӣ ба шумо бештар илҳом мебахшад?

– Барои камина санъати театр аз манбаъҳои асосӣ ва пурасрори илҳому руҳбаландист. Зеро дар санъати театр воқеият ба тарзи зинда ва таъсирбахш зоҳир мешавад ва он тавассути ҳамоҳангии матн, ҳаракат, садо ва нур муъҷизаи нотакроре ба вуҷуд меорад.

Дар мақолаҳои илмӣ ва маърӯзаҳои инҷониб, ки ба масъалаҳои гуногуни санъати театр, синтези санъати Шарқу Ғарб бахшида шудаанд, кӯшиш ба харҷ додаам, ки хусусиятҳои эстетикии санъати театри тоҷикро дар мисоли намоишномаҳо мавриди таҳлил қарор бидиҳам.

Аз устоди арҷмандам, санъатшиноси маъруф, муаллифи асарҳои пурарзиш роҷеъ ба санъати театр, профессор Низом Нурҷонов хеле сипосгузорам, ки маро дар ҷодаи илми театршиносӣ раҳнамо буданд.

– Аз назари Шумо чӣ бояд кард, ки насли наврас ба санъат бештар рӯ оваранд?

– Барои ин бояд муҳит, имконият ва тарзи муаррифии санъат ҷолибу дастрас бошад. Аз ҷумла, шиносоӣ бо намудҳои гуногуни санъати тасвирӣ, театр, синамо, мусиқӣ ва рақс яке аз заминаҳои асосии таваҷҷуҳи ҷавонон нисбати санъат аст. Ташкили озмун, намоишгоҳҳои эҷодӣ, қадрдонии истеъдод, ҳамчунин дар замони муосир пайвастани санъат бо технология низ воситаи маъруфияти санъат мебошад.

– Ба фикри Шумо зан кист ва рисолати ӯ аз чӣ иборат аст?

– Зан ҳамчун пояи устувори иҷтимоӣ, меҳвари маънавӣ ва муҳофизи асили фарҳанг дар ҷамъият мавқеи арзишмандро соҳиб аст. Дар ҷараёни рушди маънавӣ, пойдории ахлоқи инсонӣ, ҳифзи арзишҳо шахсияти зан беназир аст. Зан интиқолдиҳандаи забон, фарҳанг, анъана ва арзишҳои фарҳангӣ мебошад, ки ҳоло дар замони ҷаҳонишавии фарҳанг нақши ӯ дар тарбияи тафаккур чун унсури асосии пешрафти ҷомеаи мутамаддин аст.

– Агар вақти холӣ пайдо шавад, бо чӣ кор машғул мешавед?

(Давомаш дар саҳ.4).

Барои бачаҳо

САЗОВОРИ ТАШАККУР

Ҳикоя

Модар бо духтараки чорсолааш дар боғи истироҳатӣ сайр мекард. Духтарак дид, ки марде шишаи пластикии обро ба даруни қуттии хасрӯбаҳо партофт. Чашми духтарак ба навиштаҷоти пеши қуттӣ афтоду аз модар суол кард:

– Модарҷон, дар ин ҷо чӣ навишта шудааст?

– Ташаккур!

– Барои чӣ?

– Барои он, ки пасмондаҳои сигор, коғазпора ва майда-чуйдаҳои дигарро ба даруни қутии партов мепартоянд.

Инро шунида духтарак ба чор тараф назар афканд. Дар кучҷое партоверо бинад, мечид. Ин кори ӯро модараш дида, ба ғазаб омад:

– Ҳой, ту чӣ кор мекунӣ? Ба партовҳои чиркин даст нарасон! Касал мешавӣ?!

Духтарак гӯё нашунид. Вақте кафи дасташ пур аз коғази конфет, пасмондаҳои пӯчоқи офтобпараст ва ду-се хаспора шуд, онҳоро ба даруни қуттии партовҳо андохт ва гуфт:

– Ман ҳам сазовори ташаккур шудам!

Бахтиёри ҶУМЪА.

Дилафрӯзи РАҲМОН (Дилафрӯз Облоқулова) дар деҳаи Ангаралмоси ноҳияи Самарқанд дар оилаи деҳқон ба дунё омадааст. Пас аз хатми мактаби миёнаи рақами 37 таҳсилро дар факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Самарқанд идома дод. Ҳоло корманди рӯзномаи вилоятии «Овози Самарқанд» аст. Аз соли 2025 узви Иттиҳоди журналистони Ӯзбекистон мебошад. Оиладор, соҳиби се фарзанд.

Санҷиши қалам

ҚАҲРАМОН

Ҳикоя

Баъди ба хок супоридани падарам, шабона осмон ба назар чунон паст менамуд, ки гӯё мехост болои боми хонаи мо афтад. Дарахти зардолуи васати ҳавлӣ, ки ҳар баҳор гул мекард, он шаб сукут варзида буд. Баргҳояш мисли дилҳои мо беҳаракат буданд.

Аз даруни хона бӯйи шамъ ба димоғ мезад. Гӯшаи девор сояи модарро калон нишон медод, сояе, ки аз худаш ҳам бузургтар буд. Ӯ рӯймоли сиёҳ баста, ором менишаст. Чашмонашро ба як нуқта дӯхта буд. Ман дар чашмони ӯ на ашк, балки бештар ғамро медидам. Гӯё тасмим гирифта буд, ки дар пеши мо гиря намекунад. Вале чунин ба назар мерасид, ки дилаш мотамкадаро мемонд.

Вақте мардум рафтанду дар баста шуд, сукут ба хона даромад ва мисли меҳмони нохонда дар ҳар гӯша ҷой гирифт. Ман дар гӯшаи хона нишаста, ба садои соат гӯш медодам. Тик-так... тик-так... Ҳар лаҳза гӯё хотиррасон мекард, ки зиндагӣ пеш меравад, ҳатто агар мо намехоҳем.

Ҳамин тавр, чанд рӯз гузашт. Омаду рафти мардуми фотеҳахон ҳам қатъ гардид.

Субҳе меғ (туман)-и ғафс ҳама ҷоро фаро гирифт. Меғ, мисли пардае бар рӯйи ғам, ҳавлӣ ва кӯчаро пӯшонда буд. Мо даруни ҷогаҳ будем. Модар ором аз ҷо бархост. Дар рӯяш осори шаби бехобӣ аён буд, аммо ҳаракатҳояш устувор. Ӯ дегро болои оташдон гузошта дар зераш оташ афрӯхт, хамири нонро бурид, моро нарм бедор кард. Ба ҷуз ин ҳарф сухане ба лаб наовард: «Мо бояд қавӣ бошем».

Аз ҳамон рӯз, дастони модар бештар кор мекарданд. Дастоне, ки замоне нарму гарм буданд, тадриҷан дағал мешуданд. Пӯсташон, баъди обила, кафиданд, ангуштонаш сурх шуданд. Аммо ҳар гоҳ, ки сар ва ё пешонии маро сила мекарданд, ҳамон гармӣ ва лаҳзаҳои бачагиро эҳсос мекардам.

Ҳамон сол зимистон сахт омад. Шабҳо бод бомро меларзонд. Мо гирди сандалӣ менишастем. Модар қиссаҳои падарро нақл мекард: аз ҷавонӣ, меҳрубонӣ ва орзуҳои ӯ...

Вақте сухан мегуфт, чашмонаш медурахшиданд, вале дар паси он дурахш ғаме буд. Ӯ мехост хотираи падарро бо меҳр нигоҳ дорад, на бо гиря.

Боре дар як рӯзи барфӣ, модар палтои гармашро ба ман пӯшонда, худаш бо куртаи тунук монд. Барф ором-ором бар китфонаш менишаст. Ӯ мисли шамъе буд, ки дар сардиҳои шаб месӯзад. Худ об мешуду атрофро равшан мекард.

Баҳор омад ва дарахти зардолу боз гул кард. Ман ба гулҳои арғувониву зебои он нигариста, фаҳмидам, ки зиндагӣ, бо вуҷуди бепадарии мо, идома дорад.

Модар дар назди дарахт истода буд. Нури офтоб рӯяшро рӯшан мекард. Дар чеҳрааш чинҳои нав пайдо шуда буданд. Онҳо нақши як шаби бехобӣ ва рӯзи пурташвиш буданд. Аммо чашмонаш ҳанӯз пур аз умед.

Солҳо гузаштанд. Дар чеҳраи модар ожангҳои зиёд пайдо шуд. Ҳар комёбии мо аз дуои ӯ нерӯ мегирифт. Вақте ман донишгоҳро хатм карда, соҳиби ҷойи кор шудам, ашк дар чашмонаш ҳалқа зад. Ин дафъа он ашки ғам набуд, ашки шодиву ифтихор буд.

Имрӯз ҳар касе, ки аз ман бипурсад: «Қаҳрамони ту кист?», ман пеш аз ҷавоб дастони дағал, дили пурмеҳр ва чашмонеро, ки бо вуҷуди дард, ҳар субҳ бо умед медурахшиданд, пеши назар меоварам.

Зеро қаҳрамонӣ танҳо корнамоӣ нест. Қаҳрамонӣ он аст, ки баъд аз шикаст одам аз по наафтад, мисли кӯҳ рост ва побарҷо бимонад. Дар синаи қаҳрамон диле метапад, ки бо вуҷуди шикастан атрофиёнро сарҷамъ карда, ба онҳо нерӯ мебахшад, мисли шамъ месӯзад, то роҳи ояндаи азизонаш мунаввар бошад.

Оре, қаҳрамони ман модарам аст.

Дилафрӯзи РАҲМОН.

Лоиқ ШЕРАЛӢ

БА БАҲОРИ НАВ РАСИДАМ...

Ба баҳори нав расидам, зи баҳор шукр гӯям,
Ба нигори нав расидам, зи нигор шукр гӯям.

Зи хумори ишқ шодам, ки дили маро ҷавон кард,
Ба хумори дил расидам, зи хумор шукр гӯям.

Зи шарори хандаи гул ба дилам шарора афтод,
Ба дили шарорабарам зи шарор шукр гӯям.

Ғазали ҳазор бошад зи ҳазор ҷилваи гул,
Зи ҳазор нағмаи ӯ ду ҳазор шукр гӯям.

Чу баҳор гул фишонад, ба барори нав расонад,
Зи барои ризқи мардум зи барор шукр гӯям.

Чу шавад шукуфаборон ба сару ба дӯши ёрон,
Зи хазон кунам фаромӯш, зи баҳор шукр гӯям.

Фарзонаи ХУҶАНДӢ

БИЁ, БАҲОР КУНЕМ...

Шукуфт лолаарӯсак, ки ёр-ёр кунем,
Ҳар он чӣ ғайри нишот аст, ихтисор кунем.
Валек бо ғами бисёри дил чӣ кор кунем,
Зи ғам магӯву биё, шукри Кирдигор кунем.
Биё, баҳор кунем.

Зи гирдгардии тунду мукаррари ташвиш,
Зи рӯзхуну шабехуни лашкари ташвиш
Бубин даводави мо, хок бар сари ташвиш.
Биё, ба вусъати озодагӣ фирор кунем,
Биё, баҳор кунем.

Иҷоза деҳ ба машомат шамими гулшани дил,
Ту, эй ягонатарин тарҷумони савсани дил,
Ба шодиёнаи бори дигар тапидани дил,
Ба хасм низ, биё, некуӣ нисор кунем,
Биё, баҳор кунем.

Ба номи халқ фиристам саломи ёсуманӣ,
Барои халқ нависам каломи ёсуманӣ,
Биё, ки мегузарад субҳу шоми ёсуманӣ,
Биё, барои намурдан сабаб қатор кунем,
Биё, баҳор кунем...

Хусрави САЪДУЛЛО

ФАСЛИ САБЗ МЕОЯД

Гули барфӣ паём овард: «Фасли сабз меояд»,*
Алайҳи рӯзҳои сард фасли сабз меояд.

Чу барфе об мегардад, замин шодоб мегардад,
Дили худ шод бояд кард, фасли сабз меояд.

Зимистон роҳ паймуда ба шаҳру русто омад,
Бигӯ аз роҳи худ баргард, фасли сабз меояд.

Ало, эй булбули шайдо, навои туст ҷонбахшо,
Чӣ бо худ дорӣ дастовард? Фасли сабз меояд.

Агарчи ҳукм меронад ба зеҳни хоку гил сармо,
Машав ту ин қадар дилсард, фасли сабз меояд.

Ба гӯши шохаи урён башорат медиҳад борон:
«Баро аз пиллаҳои дард, фасли сабз меояд».

Даруни равзаи эҷод сайри вожаҳо рафтам,
Гули барфӣ паём овард: «Фасли сабз меояд».

Илҳоми НАСАФӢ

Ҷаҳони куҳна фикри нав шудан дорад...

Баҳор омад, ҷаҳони куҳна фикри нав шудан дорад,
Замин бар тан қабо аз ёсамину настаран дорад.

Садои чаҳ-чаҳи булбул азони фасли бедорист,
Сухан дар минбари эҷод зеби анҷуман дорад.

Сари сол аст, Наврӯзи Аҷам бар оини аҷдод,
Паёми шодбошӣ аз ниёкони Ватан дорад.

Навори хотироташ пур зи разму қаҳрамониҳост,
Нишони сулҳу пирӯзӣ ба рағми аҳриман дорад.

Ғизои «ҳафт син»-у «ҳафт шин»-аш нӯши ҷон морост,
Ба дарди захми беморон даво аз сад чаман дорад.

Ҳазорон нақшу гулдузӣ бувад дар хильъаташ пайванд,
Вуҷуди атласиву қалби зебо аз чакан дорад.

Ҷаҳонӣ мешавад фарҳанги наврӯзии мо, ҳоло
Башар ҳусни тафоҳум з-ин сабаб бар халқи ман дорад.

Ато МИРХОҶА

КОРИ НОХУБ

Шоир Салимшо Ҳалимшоро дар шиноснома «Алимшоев Салимшо» ном аст. Чанд шеърашро дар газетаи «Тоҷикистони советӣ» (ҳоло «Ҷумҳурият») чоп карданд ва имзояшро «Салимшоҳ Ҳалимшоҳ» ниҳоданд. Ҳамкорон хонданд, табрикаш карданд ва хостанд андешаи ӯро бидонанд. Салимшо гуфт:

– Кори хубе нашуд, акнун занам ҳам номамро талаффуз карда наметавонад.

ДУОИ САЛИМШО

Шоир Салимшо Ҳалимшо аз пеши хонаи ҳамсояаш мегузашт. Писараки хурдсоле, ки пеши дар нишаста буд, бо камоли одоб ба устод салом гуфт ва ба хона даъват кард. Салимшо пурсид:

– Ту писари кистӣ?

– Писари фалон шоир.

– Кош ҳамин ақлатро падарат медошт, – гуфт Салимшо ва роҳашро давом дод.

Дар шаҳри Бухоро пленере, ки тибқи анъанаи «устоду шогирд» бо ҳамкории шуъбаҳои Иттиҳоди эҷодкорони бадеии Ӯзбекистон дар вилоятҳои Бухоро, Тошканд ва Мактаби ҷумҳуриявии махсуси рассомии ба номи Павел Бенков доир гардида буд, ба анҷом расид.

Дар пленер рассомони моҳир аз аз вилоятҳои Бухоро ва Тошканд иштирок карданд. Ҳамчунин хонандагони мактаб-интернати махсуси санъати Бухоро фаъолона ширкат варзида, аз рассомони ботаҷриба маслиҳатҳои арзишманд ва дарсҳои эҷодӣ гирифтанд.

Иштирокчиёни пленере, ки аз 26 феврал то 6 март идома ёфт, аз ёдгориҳои таърихии шаҳри Бухоро ва манзараҳои нотакрори он илҳом гирифта, этюд ва нақшҳо офариданд.

Хидмати матбуоти Академияи бадеии Ӯзбекистон.

САНЪАТ – ФАРҲАНГ ВА ДАРКИ МАЪНАВИИ ОЛАМ

(Аввалаш дар саҳ.3).

– Дар вақти холӣ хондани намунаҳои барҷастаи адабиёти ҷаҳонро, ба мисли ғазалиёти Ҳофизу Румӣ ва осори Томас Манн, Шекспир, Толстой, Чехов дӯст медорам. Шунидани оҳангҳои беназири Бах, Мотсарт, Шопен, навиштани мақолаҳо роҷеъ ба ҳунарпешагон ва мусаввирони соҳибистеъдод низ аз машғулотҳои доимии камина аст.

– Маслиҳати шумо ба шогирдон...

– Ба шогирдони азизи хеш, ки дар соҳаи маданият ва санъат фаъолият доранд, орзу дорам, ки бо маърифату ҳунар арзишҳои аслии зиндагиро ҳифз намоянд ва ба мардум рӯҳбаландӣ ато созанд. Дар роҳи ба мақсад расидан нерӯ ва иродаи устуворро соҳиб бошанд ва фарҳанги моро дар сатҳи ҷаҳонӣ муаррифӣ кунанд.

– Дар ҷодаи ноҳамвори илм киҳоро устоди худ медонед?

– Чун сухан аз боби устодон меравад, бо камоли сипосгузорӣ аз омӯзгорони арҷмандам дар донишгоҳ – Ботурхон Валихоҷаев, Раҳим Муқимов, Солеҳҷон Ҳалимов, Аслиддин Қамарзода, Ҳусайн Далилӣ, Талъат Абдуҷабборов, Муҳаммадӣ Ҳақбердиев, Хуршед Самеъбоев, Облоқул Бозоров ва дигарон ёдовар мешавам. Дар ташаккули шахсият ва қадамҳои ман дар ҷодаи илми санъатшиносӣ саҳми донишмандони соҳаи фарҳанг – Низом Нурҷонов, Лутфия Айнӣ, Атохон Аҳроров, Мардон Шарофов, Аскаралӣ Раҷабов, Ҳазрат Сабоҳӣ назаррас аст. Зеро омӯзиши асарҳои ин олимони маъруф бароям мактаби бузурги хештаншиносӣ гардидааст ва имрӯз аз ин шахсиятҳои арзанда сипосгузорам.

– Дар бораи нақшаҳои хеш мегуфтед. Фарзандон оё кори шуморо идома медиҳанд?

– Яке аз асарҳои илмие, ки солҳои зиёд мавриди тадқиқоти камина мебошад, «Шоҳнома ва театр» аст. Ман дар ин асар кӯшидам, ки бузургии ин шоҳасари сатҳи ҷаҳониро дар мисоли таҳлили асарҳои саҳнавӣ, ки дар асоси «Шоҳнома» таҳия гардидаанд, баррасӣ намоям ва ба ин восита арзишҳои башардӯстона, мулоқоти фарҳангиро, ки меҳвари асосии осори Фирдавсист, таҳлил созам. Ҳамчунин мехоҳам маҷмӯаи мақолаҳои худро, ки солиёни зиёд дар маҷаллаҳои хориҷӣ ва ватанӣ, рӯзномаҳо нашр шудаанд, ба шакли китоб оварам.

Баъди ба Самарқанд баргаштан як силсила мақола дар бораи ҳунармандон ва мусаввирони номии Самарқанд – Даврон Сафозода, Аслиддин Исоев, Ҷумъа Абдурауфов, Мирсаид Самадов, Амриддин Наҷмиев, Баҳром Сафозода навиштаам ва офаридаҳои арзандаи ононро муаррифӣ намудам. Дар ин боб раҳнамоии устод Адаш Истад – нависандаи маъруфи мо беандоза аст.

Саодатмандам, ки корҳои илмии маро фарзандон идома медиҳанд. Духтарам – Дилфуза доктори илмҳои фалсафа, тадқиқоти ӯ роҷеъ ба асарҳои мутафаккири бузург Абдураҳмони Ҷомӣ мебошад. Писарам Фирӯзҷон мисли падараш риёзидон ва иқтисоддон, муаллифи лоиҳаҳои касбӣ, ҳамсараш Нилуфар доктори илми техникӣ аст.

Мусоҳиб

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

БАҲОРИ МАВЛОНО

Ҳеч орифе, ҳеч шоире чу Мавлоно Ҷалолуддини Балхӣ баҳорро бадон зебоӣ, тароват, шукуфоие, ки дорад, васф накарда ва асрори онро дарнаёфта, ҳам ба миқдор, ҳам ба маънӣ. Ӯст, ки ҳам ин фаслро ба ҷон дӯст дошта ва бо омадаш шодиҳо намуда. Хуш буда ҳолу ҷони онҳое, ки бо ин ошиқи содиқ омадани баҳорро, яъне он расули ёрро, дида ва аз забонаш таровидаҳои эҳсосу андешаҳоро дар сари ваҷд шунида.

Фаҳму дарки баҳори Мавлоно ҳаргиз осон нест ва шарҳу тафсири онро ҳеч поён. Бо ин баҳор метавон андак ба асрори ашъору сухани ҷони ӯ ошно шуд, агар ҳам монандааш бо ҷони пурсӯз ва ишқи дилафрӯз биёӣ ва орифонаву ошиқона нигоҳе дошта бошӣ.

Барои Мавлоно баҳор гоҳ нишони ёр аст, гоҳ асли нигор. Оре, аз як нишон ҳам ошиқи маҳҷур, ки ҳама маъшуқ мебинад:

Баҳор омад, баҳор омад,
баҳори мушкбор омад,
Нигор омад, нигор омад,
нигори бурдбор омад.

Мавлоно баён медорад, ки бо омади ин фасл олам хушу сарсабз мегардад ва ҳам он овони лолазор аст. Райҳон ҳам аз савсан ин муждаро, ин сухани зебоӣ, шукуфоиро бояд бишнавад, чаро ки ӯ сад забон дораду қудрати баён. Ва бо як забон наметавон аз ин ҳама лутф, тароват, дилрабоӣ сухан гуфт.

Баҳор баҳори ҷонҳо аст барои Мавлоно, баҳори ошиқон аст ва бо омадаш ба шохи тари ҷисмҳову боғҳо амр мекунад, то ба шодмонӣ ба рақс биёянд:

Омад баҳори ошиқон то хокдон
бӯстон шавад,
Омад нидои осмон, то мурғи ҷон
паррон шавад.

Ҳамин тавр, баҳори Мавлоно баҳори ошиқон, мастон ва орифон аст. То ӯ ва баъди ӯ бад-ин зебоӣ, дарк, фаҳм баҳорро дарнаёфтаанду нашнохтаанду тавсиф накардаанд. Ва, чи хуш, имсол аз баҳори Мавлоно бештару беҳтар оламиён баҳра мебардоранд ва аз забони ӯ батакрор мегӯянд:

Эй баҳори сабзу тар, шод омадӣ,
В-эй нигори симбар, шод омадӣ.
Дарфикан андар димоғи
марду зан,
Садҳазорон шӯру шар,
шод омадӣ.

Таҳияи **Собир ЭРГАШЕВ.**

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.
Рӯзнома дар компутерхонаи идора ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва ахбороти Ўзбекистон таҳти рақами 0003 ба рӯйхат гирифта шудааст.
Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-328.
Адади нашр 2086. Ҳаҷм 2 ҷузъи чопӣ.
Усули нашр — офсет, андозаи А-2.
1 2 3 4 5 6
ISSN 2010-7757

Муҳаррири навбатдор: М. Мамаҷонова.
Саҳифабанд-дизайнер: Х. Тӯхтаева.
Мувофиқи ҷадвал — 21.00
Ба чоп супурда шуд — 22.30

Нишонии мо:
100011 ш.Тошканд, кӯчаи Навоӣ, 30, ошёнаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337;
Котибот +998555200336.
Факс: +998555200337.
сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozi@list.ru
Индекси обуна 170.

Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ». Нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.